

EXPUNERE DE MOTIVE

Crearea cadrului legal pentru organizarea și funcționarea poliției judiciare constituie o condiție indispensabilă pentru asigurarea eficienței în activitatea de combatere a criminalității.

Înființarea acestei structuri și subordonarea sa funcțională în ce privește activitatea de instrumentare a dosarelor penale față de procuror este prevăzută în Legea nr.281/2003 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală și a unor legi speciale, cu modificările ulterioare.

Totodată, potrivit art.131 alin.(3) din Constituția României, republicată, „Parchetele funcționează pe lângă instanțele de judecată, conduc și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare, în condițiile legii”.

Pomind de la prevederile art.131 din Constituția României, republicată, care consfințesc existența a două tipuri de organe ale statului, fiecare având competențe și atribuții distincte în materie - parchetele și poliția judiciară, a fost elaborat proiectul Legii privind organizarea și funcționarea poliției judiciare. Proiectul urmărește organizarea și funcționarea poliției judiciare în cadrul structurilor specializate ale Ministerului Administrației și Internelor, respectiv Poliția Română și Poliția de Frontieră Română. Din poliția judiciară fac parte lucrătorii din Ministerul Administrației și Internelor specializați în efectuarea activităților de constatare a infracțiunilor, de strângere a datelor în vederea începerii urmăririi penale și de cercetare penală, prevăzuți în art.201 din Codul de procedură penală.

La elaborarea proiectului au fost avute în vedere și dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române, aprobată cu modificări prin Legea nr.81/2002, ale Legii nr.218/2002

privind organizarea și funcționarea Poliției Române, cu modificările ulterioare, ale Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.604/2003, precum și legislația în domeniu a statelor europene.

În acest sens, se impune precizarea că în majoritatea statelor europene, ca și în cazul României, poliția judiciară este o componentă a ministerelor de interne, desfășurându-și activitatea în strânsă legătură cu structuri ale Ministerului Justiției, în cele mai multe cazuri parchetul fiind instituția desemnată să supravegheze activitatea de cercetare penală desfășurată de poliție. Este adevărat că în Danemarca (unde șefii polițiilor districtuale sunt procurori) poliția judiciară are dublă subordonare, atât față de Ministerul de Interne, cât și față de Ministerul Justiției, dar și în acest caz poliția judiciară face parte din Poliția Națională, Parchetul având atribuția de îndrumare și supraveghere a activității de cercetare penală desfășurată de aceasta.

Menționăm, totodată, că sistemul judiciar din Belgia a fost reorganizat recent, datorită unor serii prelungite de eșecuri judiciare și scăderii încrederii populației în sistemele polițienesc și judiciar. În noua organizare, Direcția Generală a Poliției Judiciare este plasată sub directa autoritate a ministrului de interne, iar potrivit raporturilor operaționale cu celelalte verigi ale sistemului judiciar, magistratul controlează modul în care sunt executate dispozițiile procurorilor și cele ale judecătorilor de instrucție.

Actul normativ prevede expres că organele poliției judiciare își desfășoară activitatea de instrumentare a dosarelor penale sub conducerea și supravegherea procurorului. Organizarea și funcționarea poliției judiciare, propuse prin prezentul proiect, răspunde și dispozițiilor cuprinse în Recomandarea nr.1604/2003 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind rolul Ministerului Public într-o societate democratică guvernată de statul de drept, în acest sens răspunderea pentru urmărirea penală fiind dată în competența unui organ separat și independent față de poliție.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

